

नागपूर-गोंदिया प्रवेश नियंत्रित द्रुतगती महामार्गाच्या भूसंपादनासाठी हुडको या वित्तीय संस्थेकडून रक्कम रु.२००६.०३ कोटी (Principal) व संभाव्य व्याज रु.११५६.१६ कोटी (Interest) असे एकूण रु.३१६२.१८ कोटी कर्ज रकमेस शासन हमी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:- शाहमी-२०२६/सा.बां वि/प्र.क्र.५०/अर्थबळ
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक :- २१ जुलै, २०२६.

वाचा : १) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. शासन हमी-१०९९/प्र.क्र.६८/शासन हमी, दि.५.११.१९९९
२) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र.शाहमी १००८/प्र.क्र.१८/ शासन हमी, दि. २८.४.२००८
३) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र.शाहमी १०२४/प्र.क्र.५८/अर्थबळ, दि.३०.९.२०२४
४) मा.मंत्रिमंडळ निर्णय दि.२६.८.२०२५
५) मा.मंत्रिमंडळ पायाभूत सुविधा समिती बैठक निर्णय दि.२२.४.२०२६

प्रस्तावना-

नागपूर-गोंदिया प्रवेश नियंत्रित द्रुतगती महामार्गाच्या भूसंपादनासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाला हुडको या वित्तीय संस्थेकडून उभारण्यात येणाऱ्या रु.२००६.०३ कोटी (Principal) व संभाव्य व्याज रु.११५६.१६ कोटी (Interest) असे एकूण रु.३१६२.१८ कोटी कर्ज रकमेस वित्त विभागाच्या अटीस अधीन राहून शासन हमी देण्याच्या प्रस्तावास मा. मंत्रीमंडळ पायाभूत सुविधा समितीने दि.२२.४.२०२६ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळ बैठकीत मंजूरी दिली. यानुषंगाने नागपूर-गोंदिया प्रवेश नियंत्रित द्रुतगती महामार्गाच्या भूसंपादनासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाला हुडको या वित्तीय संस्थेकडून एकूण रु.३१६२.१८ कोटी (रुपये तीन हजार एकशे बासष्ट कोटी अठरा लाख फक्त) इतक्या रकमेचे कर्ज उभारण्यास शासन हमी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा. मंत्रीमंडळ पायाभूत सुविधा समितीच्या दि.२२.४.२०२६ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार, नागपूर-गोंदिया प्रवेश नियंत्रित द्रुतगती महामार्गाच्या भूसंपादनासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाला हुडको या वित्तीय संस्थेकडून एकूण रु.३१६२.१८ कोटी (रुपये तीन हजार एकशे बासष्ट कोटी अठरा लाख फक्त) इतक्या कर्ज रकमेस खालील अटीच्या अधिन राहून शासन हमी मंजूर करण्यात येत आहे :-

१. सदर शासन हमीवर कर्ज उचलण्याची मुदत शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून १२ महिन्यांच्या कालावधीपर्यंत वैध राहिल.
२. नागपूर-गोंदिया प्रवेश नियंत्रित द्रुतगती महामार्गाच्या भूसंपादनासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाला हुडको या वित्तीय संस्थेकडून एकूण **रु.३१६२.१८ कोटी (रुपये तीन हजार एकशे बासष्ट कोटी अठरा लाख फक्त)** इतक्या कर्ज रकमेस शासन हमी देण्यासाठी विधी व न्याय विभागाने संमत केलेल्या करारापत्राच्या मसुद्यानुसार सादर करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
३. शासन हमी एकूण रु.३१६२.१८ कोटी इतक्या रकमेपुरतीच सिमीत राहिल.
४. सदर मुदत कर्जाचा कालावधी १५ वर्षांचा राहिल.
५. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाला हुडको या वित्तीय संस्थेकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यास विलंब झाल्यास त्याकरीता आकारण्यात आलेल्या दंडनीय व्याजाकरीता व इतर कोणत्याही देय रकमांसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.
६. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळकडून कर्जाच्या परतफेडीबाबतची रक्कम देण्याबाबत होणाऱ्या कसूरीची सूचना शासनास ९० दिवसांच्या आत देणे संबंधित वित्तीय संस्थेस बंधनकारक असेल.
७. हुडको ही वित्तीय संस्था राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज देणार नाही. तसेच सदर प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ अन्य कोणत्याही वित्तीय संस्थेकडून कर्ज घेणार नाही.

वरील (५) ते (७) पैकी कोणत्याही अटीचा भंग झाल्यास, शासन हमी अवैध होईल.
८. वित्तीय संस्थेकडून प्राप्त होणारे कर्ज, प्रकल्पातून प्राप्त होणारी रक्कम व वित्तीय संस्थेची परतफेड याकरीता महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ यांचे नावे स्वतंत्र Escrow A/C उघडण्यात येईल व या अकाउंटमधून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यात येईल.
९. हुडकोकडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जाचा वापर ज्या उद्दीष्टासाठी कर्ज घेण्यात आले आहे, त्यासाठीच करण्यात यावा.
१०. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ हे Principal Debtor राहिल.
११. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने आवश्यक तेवढ्याच कर्जाची उचल करावी.
१२. सदरचे कर्ज फेडण्याची संपूर्ण जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाची राहिल.
१३. हुडकोकडून कर्ज घेताना रिझर्व्ह बँकेच्या प्रचलित बँक दराचा विचार करून, त्यानुसार व्याजाचा दर कमीत कमी असेल याची खात्री करण्याची संपूर्ण जबाबदारी सार्वजनिक बांधकाम विभाग/ महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ यांची राहिल.
१४. सदर शासन हमीवर देण्यात आलेल्या कर्जाचे दायित्व शासनावर येणार नाही, याबाबत सार्वजनिक बांधकाम विभागाने दक्षता घ्यावी.

१५. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडून कर्जफेडीत कसूर झाल्यास, कंपनीची तारण चल/अचल मालमत्तेची विक्री/लिलाव (auction) करून कर्ज वसुलीची प्रक्रिया पूर्ण करावी. तसेच, कर्ज वसुलीसाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केल्याशिवाय हुडकोला हमी पूर्ततेकरीता शासन हमीची प्रतिपूर्ती म्हणून वापर करता येणार नाही.

१६. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने दर महिन्याला कर्ज परतफेडीच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहिती सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे/वित्त विभागाकडे सादर करावी.

१७. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने विहित कार्यपद्धतीने लेखा परीक्षित केलेल्या लेख्यांची एक प्रत शासनास सादर करावी.

१८. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने त्यांच्या आर्थिक स्थितीबाबतचा अहवाल या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ मध्ये दर सहा महिन्यांनी (३१ मार्च/३० सप्टेंबर) सार्वजनिक बांधकाम विभागास सादर करावा.

२. हमी शुल्क :-

अ) महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ यांनी घेतलेल्या कर्जावरील प्र.श.प्र.व. हमीशुल्काचा दर रु.०.५०/- असा राहील.

ब) हमी शुल्काचा भरणा दर सहा महिन्यांनी करण्यास महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ हे जबाबदार असतील. प्रत्येक वित्तीय वर्षाच्या ३१ मार्च आणि अथवा ३० सप्टेंबर रोजी अदत्त असलेल्या घटना सापेक्ष दायित्वावर (Contingent Liability) देय असलेल्या हमी शुल्काचा भरणा अनुक्रमे १ एप्रिल आणि / अथवा १ ऑक्टोबर रोजी करण्यात यावा.

क) हमी शुल्काचा भरणा केल्यानंतर, त्यामधून प्रथम थकीत हमी शुल्कावरील दंडनीय व्याजाची रक्कम वळती करून घेण्यात येईल. नंतर सर्वात जुन्या थकीत हमी शुल्काची वसुली, त्यानंतर त्यापेक्षा कमी जुन्या हमी शुल्काची वसुली याप्रमाणे रक्कम वळती करून घेण्यात येईल.

ड) देय हमी शुल्क शासन तिजोरीत भरणा करण्यास, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडून कसूर झाल्यास अशा कसूर केलेल्या थकीत रक्कमेवर पहिल्या तीन महिन्यासाठी १६ टक्के दराने व त्या पुढील कालावधीसाठी २४ टक्के दराने व्याज आकारले जाईल.

इ) महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने शासन हमी शुल्काची रक्कम "००७५-संकीर्ण, सर्वसाधारण सेवा- १०८-हमी शुल्क" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात भरणा करावी. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ यांनी बँकेस देय असलेली हमी शुल्काची रक्कम शासकीय कोषागारात नियमितपणे भरणा केली जाते याची खात्री करून घ्यावी.

ई) हमी शुल्क भरल्याच्या पृष्ठयर्थ चलनाची साक्षांकित प्रत सार्वजनिक बांधकाम विभागाने वित्त विभागास पाठवावी.

उ) शासन हमीवरील घेतलेल्या कर्जाच्या परतफेडीबाबत संनियंत्रणाची जबाबदारी सह सचिव /उप सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांची राहील.

३. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाला कर्ज घेण्याच्या अनुषंगाने संबंधित वित्तीय संस्थांसोबत करण्यात येणाऱ्या करारपत्रांवर स्वाक्षरी करण्याकरीता मा.मंत्रिमंडळ पायाभूत सुविधा समितीच्या दि.२२.४.२०२६ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयाच्या अनुषंगाने सार्वजनिक बांधकाम विभागातील संबंधित उप सचिव (खा. र.१) व वित्त विभागातील सह सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

४. हा शासन निर्णय सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या धारीका क्रमांक-खाक्षेस-२०२४/प्र.क्र.३६१/रस्ते-८ वरील प्रस्ताव व वित्त विभागाच्या शासन हमी क्रमांक.९/२०२६-२७ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२६०७२११५२८००४८०५ असा आहे व हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(पूजा तरडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री (नगर विकास व सार्व.बांधकाम-सार्व. उपक्रम) यांचे सचिव
- ४) मा.उप मुख्यमंत्री (राज्य उत्पादन शुल्क, क्रीडा व युवक कल्याण, अल्पसंख्याक विकास व औकाफ) यांचे सचिव
- ५) मा. मंत्री(सर्व) महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. राज्यमंत्री (सर्व) महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव
- ७) मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
- ८) मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
- ९) मा.लोकसभा/राज्यसभा सदस्य (सर्व), महाराष्ट्र राज्य
- १०) मा. विधानसभा / विधान परिषद सदस्य (सर्व), महाराष्ट्र राज्य
- ११) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- १३) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर ,
- १४) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,

- १५) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानभवन सचिवालय, मुंबई, (५ प्रती)
- १६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- १७) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १८) भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरेक्स क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉइन्ट, मुंबई-४०० ०२०
- १९) शिवसेना, आनंद आश्रम, श्री भवानी चौक, टेंभी नाका, ठाणे-४००६०१,
- २०) नॅशनॅलिस्ट कॉंग्रेस पार्टी, ए४, राजगड, मादाम कामा रोड, मंत्रालयाच्या समोर, मुंबई,
- २१) इंडियन नॅशनल कॉंग्रेस पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश कॉंग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०००२५.
- २२) नॅशनॅलिस्ट कॉंग्रेस पार्टी (शरदचंद्र पवार), ठाकरसी हाऊस, जे.एन. हेरेडीया मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई,
- २३) शिवसेना (उध्दव बाळासाहेब ठाकरे), शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०००२८,
- २४) बहुजन समाज पार्टी, म.रा., बी.एस.पी. भवन, प्लॉट नं. ८३-ए, कलेक्टर कॉलनी चेंबूर, मुंबई-४०००१४,
- २५) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राज भवन, एस.व्ही. पटेल रोड, मुंबई-०४.
- २६) भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पार्टी महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-२८.
- २७) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-२८.
- २८) सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २९) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ मर्यादित, प्रियदर्शनी पार्क, नेपियनसी रोड, मुंबई-४०० ०३६
- ३०) वित्त विभाग (व्यय-११/सा.उ./ऋण व हमी संनियंत्रण कक्षा), मंत्रालय, मुंबई.
- ३१) निवड नस्ती अर्थबळ.

ANNEXURE A

Proforma in which the information in respect of repayment of loan and financial liability of the borrower is to be submitted by the lending institute to the Government every six month (1st April/ 1st Oct)

- 1 Name of Lending Institute:
- 2 Principal Debtor:
- 3 Name of Administrative Dept:
- 4 Guarantee No:
- 5 Date of Validity of Guarantee:
- 6 Report for the period from: To

Guarantee & Repayment during the period (Rupees)

		Principal	Interest	Total
1	Outstanding guarantee at beginning of the period			
2	Additional guarantee sanctioned, if any during the period			
3	Total Outstanding (1+ 2)			
4	Repayment of loan			
5	Balance at end of the period (3 - 4)			
6	Amount Credited in to Escrow A/C			
7	Net Balance (5 - 6)			

7 Payment of Guarantee fees (Rupees)

	Outstanding Amount	G . F.	Penal Fee	Total
1	Outstanding at the Beginning			
2	G. F. Paid (Rs.)			
3	Date			
4	Challan No.			
5	Balance at end of the period (1 - 2)			

8 Types of assets taken as security against amount of loan / outstanding

Description Secured	Estimated Value	How
(i)		
(ii)		
(iii)		
Total		

(P.T.O.)

9 Types of inspection of assets / due diligence by lending institute during last 6 months to ensure loans are properly secured.	
10. Financial Health of Principal Debtor (I) Total Turnover of the Principal Debtor (II) Total Profits (iii) % of profits as % of loan amount	
11. Is in the opinion of lending institute, the borrowing institute in a position to service the debt against which government guarantee is given	
12. Is in view of the lending institute, the borrowing institute being managed efficiently	
13. If not, type of corrective action proposed to be taken by lending institute	
14. Has the lending institute ensured that no further loans have been taken by the borrowing institute since the government guarantee was given	
15. Has the lending institute ensured that the guarantee fees has been paid to the Government in order to keep the guarantee alive and valid	